

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobkyně: **Mgr. J. K.**
bytem X
zastoupena obecným zmocněncem Bc. L. K.
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 446/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2021, č. j. JMK 20679/2021, sp. zn. S-JMK 131921/2020/OD/Kš,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Městský úřad Slavkov u Brna (dále jen „městský úřad“) rozhodnutím ze dne 16. 7. 2020, č. j. SC/48017-20/2902-2019/Kra, uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku provozovatele

vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přestupku se žalobkyně dopustila tím, že nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla silničního provozu, neboť dne 13. 1. 2019 ve 14:32 hod. na silnici 1/50, souřadnice GPS 49.1540372N, 16.8652589E, v obci Slavkov u Brna, ul. Čsl. Červeného kříže, ve směru do obce, neznámý řidič vozidla žalobkyně registrační značky X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci, stanovenou na 50 km/h, tím, že jel rychlostí nejméně 62 km/h. Za spáchání přestupku uložil magistrát žalobkyni pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Odvolání žalobkyně žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí městského úřadu potvrdil.

II. Žaloba

2. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu. Napadené rozhodnutí je dle žalobkyně nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se nevypořádal s odvolací námitkou nepřezkoumatelnosti odůvodnění výše uložené sankce v rozhodnutí městského úřadu. Žalobkyně v odvolání namítala, že z formulace „*správní orgán zejména přiblížil k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem*“ a použití částice „*zejména*“ nejsou patrné další okolnosti, ke kterým kromě vyjmenovaných městský úřad přihlédl. Není zřejmé, zda městský úřad hodnotil potřebu stabilizace obecního rozpočtu, reflektoval způsob odměňování úředních osob nebo jiné okolnosti. Uvedená úvaha je proto bez dalšího nepřezkoumatelná.
3. Městský úřad dále dle žalobkyně postupoval šikanózně při hodnocení omluvy z ústního jednání. Omluva ze dne 25. 5. 2020 (odůvodněná lázeňským pobytem žalobkyně od 26. 5. 2020 do 16. 6. 2020) byla městskému úřadu doručena dne 9. 6. 2020, což považuje žalobkyně ve vztahu k ústnímu jednání nařízenému na 15. 6. 2020 za včasnou omluvu. Vyjádření městského úřadu, že žalobkyně informovala správní orgán o lázeňském pobytu skoro s měsíčním zpožděním od doby, kdy se o něm dozvěděla, je dle žalobkyně překrucováním skutečnosti. Konstatování, že podání nebylo učiněno zákonem předvídaným způsobem a lázeňský pobyt je obstrukčním jednáním, jsou také nepřipadná a žalovaný je taktéž mlčky přešel.
4. Nepříznivý zdravotní stav nemůže být přičítán k tíži žalobkyně a ani nemůže být důvodem odepření možnosti uplatnit práva ve správním řízení. Žalovaný odvolání zamítl, aniž by se vypořádal s námitkou, že správní orgán se vůbec nezabýval splněním podmínek pro to, aby mohl řízení zahájit.
5. Dle žalobkyně dále nebylo zjištěno splnění podmínek stanovených stanoviskem Policie ČR k úsekovému měření ze dne 5. 9. 2016 ve znění stanoviska ze dne 12. 6. 2018 pro měření rychlosti v daném úseku. Místo měření nebylo označeno značkou oznamující omezení rychlosti ani značkou začátku obce. S touto námitkou se žalovaný taktéž dostatečně nevypořádal. Žalobkyně proto navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Na jeho odůvodnění v podrobnostech odkazuje a navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
8. Žaloba **není důvodná**.

9. Podle § 37 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), *při určení druhu správního trestu a jeho výměry se přihlížne zejména a) k povaze a závažnosti přestupku... c) k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.*
10. V prvostupňovém rozhodnutí městský úřad uvedl, že „*zejména přihlížel k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem*“. Konstatoval, že k zavinění vzhledem k objektivní odpovědnosti nepřihlížel a žádné polehčující či přitěžující okolnosti neshledal. Proto uložil pokutu na samé spodní hranici zákonného rozpětí, což zcela odpovídá splnění účelu řízení.
11. Odvolací námitky žalobkyně v tomto směru korespondují s žalobními body, jak jsou shora shrnuty. Žalovaný v napadeném rozhodnutí k námitkám žalobkyně konstatoval, že „*správní orgán I. stupně řádně odůvodnil druh a výši sankce, zabýval se polehčujícími a přitěžujícími okolnostmi, hodnotil závažnost přestupku, míru zavinění nehodnotil, neboť zavinění není vyžadováno.*“
12. Odůvodnění výše pokuty ze strany městského úřadu i reakce žalovaného na odvolací námitky jsou poměrně minimalistické. Zároveň nicméně platí, že pokud v řízení nevjdou najevo žádné zvláštní skutečnosti k některým ze zákonných kritérií (ani z tvrzení přestupce, ani z zjištění správních orgánů), nemělo by žádný smysl, aby správní orgán tuto skutečnost vždy u každého takového kritéria zvlášť výslovně uváděl. Uvedené tím spíše platí pro jednoduché přestupkové jednání v dopravě, u něhož zákonem stanovené rozmezí sankce za daný přestupek odpovídá běžným podmínkám provozu na pozemních komunikacích (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2019, č. j. 1 As 365/2019 – 51, nebo ze dne 17. 6. 2020, č. j. 1 As 80/2020 – 36). Ve vztahu k povaze a závažnosti přestupku pak ještě tím spíše, pokud se jedná o objektivní odpovědnost provozovatele vozidla (která se z povahy věci vztahuje na méně závažné přestupky), tedy přestupky nezaviněné.
13. Obdobné odůvodnění výše sankce již v minulosti shledal Nejvyšší správní soud jako dostačující (srov. rozsudek ze dne 14. 8. 2014, č. j. 2 As 72/2014 – 43). Svou roli pak nepochybně hraje i skutečnost, že sankce byla uložena na samé dolní hranici zákonné sazby (rozsudek ze dne 4. 3. 2020, č. j. 9 As 332/2019 – 34) a žalobkyně v odvolání proti uložené pokutě ani nebrojila, resp. nepoukazovala na žádnou skutečnost, pro kterou by měla být pokuta uložena v jiné výši (rozsudek ze dne 8. 11. 2018, č. j. 7 As 311/2018 – 35).
14. Žalovaný pak v reakci na uplatněnou odvolací námitku odůvodnění výše sankce v jeho zásadních parametrech přezkoumal a dospěl k závěru, že městský úřad se vytykaného pochybení nedopustil a pokuta na spodní hranici zákonné sazby je přiměřená a odůvodněná.
15. Je pravdou, že otázkou významu použití částice „zejména“ se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně nezabýval. S ohledem na výše uvedené (tj. sankce byla uložena při spodní hranici za jednoduchý přestupek provozovatele vozidla a žalovaný se námitce žalobkyně k odůvodnění výše sankce věnoval) se však nejedná o vadu, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Při tomto hodnocení krajský soud přihlédl také k obsahové nesmyslnosti námítky – použití částice „zejména“ v žádném případě neimplikuje, že městský úřad přihlédl také k jiným okolnostem, které v odůvodnění výše sankce zatajil. Tím spíše zjevně nemohl přihlížet k fabulacím žalobkyně o potřebě stabilizace obecního rozpočtu a způsobu odměňování úředních osob, které mu ani nebyly známy, neboť je žalobkyně prezentovala až v odvolání. Námitka nepřezkoumatelnosti odůvodnění výše pokuty proto není důvodná.
16. Podle § 80 odst. 4 zákona o přestupcích *k ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.* Ústní jednání je zásadně vždy konáno za přítomnosti obviněného z přestupku či jeho právního zástupce. Právní úprava stejně jako dřívější úprava § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb.,

o přestupcích, umožňuje konat ústní jednání v nepřítomnosti obviněného tehdy, pokud se předvolaný obviněný k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu nedostaví. Lze proto přiměřeně vycházet ze starší judikatury.

17. Zákon nestanoví, jak by měla náležitá omluva vypadat. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, resp. důležitý důvod, musí provést správní orgán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2007, č. j. 4 As 4/2007 – 46, nebo ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008 – 41). Toto hodnocení provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Aby byla omluva náležitá, musí být učiněna bezodkladně a opřena o dostatečné důvody (v podrobnostech srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2018, č. j. 3 As 248/2017 – 37). I omluva učiněná s určitým odůvodněným časovým odstupem po události, která bránila obviněnému z přestupku v účasti u ústního jednání (např. náhlé onemocnění, úraz, hospitalizace, upoutání na lůžko, které bránily uvedené omluvě), může podle konkrétních okolností splňovat znaky náležité či bezodkladné omluvy správnímu orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 – 66, nebo ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013 – 23).
18. V nynější věci bylo jednání nařízené na 15. 6. 2020 druhým jednáním, které městský úřad k projednání přestupku nařídil. Z předchozího jednání (nařízeného na 15. 1. 2020, předvolání doručeno žalobkyni dne 27. 12. 2019) se žalobkyně omluvila jeden den před jeho konáním z důvodu pracovní neschopnosti (v pracovní neschopnosti byla žalobkyně dle doloženého potvrzení od 23. 11. 2018 do 30. 4. 2020). Městský úřad omluvu akceptoval.
19. Ústní jednání poté městský úřad nařídil na 15. 6. 2020 (předvolání doručeno žalobkyni dne 20. 4. 2020). Omluvu z tohoto jednání zaslala žalobkyně e-mailem bez uznávaného podpisu dne 9. 6. 2020. Důvodem omluvy byl léčebný pobyt žalobkyně v lázních od 26. 5. 2020 do 16. 6. 2020. Žalobkyně poté zpětně léčebný pobyt dne 23. 6. 2020 doložila. V odvolání žalobkyně uvedla, že zvací dopis do lázní jí byl doručen 5 dnů před nástupem a nikoliv 10 dnů před nástupem, jak městský úřad měl telefonicky zjistit přímo od lázní Jeseník. Ústní jednání se konalo v nepřítomnosti žalobkyně.
20. Městský úřad v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že nástup do lázní měla žalobkyně dne 26. 5. 2020, dozvědět se o něm měla dle informací z lázní Jeseník přibližně 10 dnů předem, tedy kolem 16. 5. 2020. E-mail s omluvou však odeslala až dne 9. 6. 2020, tedy skoro s měsíčním odstupem. Omluva tudíž nebyla náležitá, neboť nebyla učiněna bezodkladně. Zvací dopis do lázní (kterým by bylo postaveno najisto, kdy se žalobkyně o svém pobytu dozvěděla) žalobkyně ani přes výzvu městského úřadu nedoložila.
21. Z uvedeného podle krajského soudu plyne, že městský úřad postupoval velmi vstřícně již při hodnocení omluvy z prvního ústního jednání, a to jak ve vztahu k důvodům omluvy (samotná pracovní neschopnost a doložená neschopenka bez konkrétních důvodů neschopnosti neprokazuje nemožnost zúčastnit se jednání, srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2015, č. j. 10 As 251/2014 – 53), tak z hlediska její včasnosti (žalobkyně byla v pracovní neschopnosti již v okamžiku doručení předvolání dne 27. 12. 2019, omluvu odeslala až po 18 dnech pouhý den před konáním jednání).
22. Co se týče omluvy z druhého jednání, léčebný lázeňský pobyt je dle krajského soudu dostatečně důležitým důvodem, který znemožňuje účastníku řízení účast na jednání. Úvaha městského úřadu, že omluva odeslaná e-mailem bez uznávaného podpisu není podáním, je nesprávná. Naopak, pokud taková omluva splňuje další požadavky náležité omluvy dle zákona o přestupcích, jedná se o omluvu dostatečnou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2020, č. j. 8 As 194/2018 – 58).

23. V nynější věci je však podstatné, že městský úřad k omluvě přihlédl, hodnotil ji z hlediska § 80 odst. 4 zákona o přestupcích a východisek relevantní judikatury a dospěl k závěru, že omluva nebyla náležitá, neboť nebyla učiněna bezodkladně. S tímto posouzením se krajský soud ztotožňuje.
24. Odhlédneme-li od nejasnosti ohledně doručení zvacího dopisu do lázní žalobkyni (které však žalobkyně ani přes výzvu městského úřadu neodstranila tím, že by zvací dopis doložila), i pokud by soud vycházel ze skutkových tvrzení žalobkyně, zvací dopis jí byl doručen dne 21. 5. 2020. Jak již bylo uvedeno shora, omluvu z ústního jednání je účastník řízení povinen učinit bezodkladně poté, co se dozvěděl o důvodech znemožňujících účast u jednání, případně bezodkladně po odpadnutí důvodů znemožňujících komunikaci se správním orgánem. Omluvu žalobkyně učiněnou až dne 9. 6. 2020, tedy po 19 dnech od okamžiku, kdy se žalobkyně o lázeňském pobytu dozvěděla, dle krajského soudu nelze považovat za shora popsaných skutkových okolností za omluvu bezodkladnou. Městský úřad proto nepochybil tím, že ústní jednání konal v nepřítomnosti žalobkyně. Nepříznivý zdravotní stav samozřejmě nemůže být přičítán k tíži žalobkyně, nicméně je odpovědností žalobkyně tento zdravotní stav řádně a včas doložit.
25. Pokud žalobkyně žalovanému vytýká, že se nevypořádal s námitkou, že městský úřad se nezabýval splněním podmínek pro zahájení řízení, žádnou takovou námitku žalobkyně v odvolání neuplatnila. Ani krajskému soudu z této obecné námitky není zřejmé, které podmínky pro zahájení řízení nebyly dle žalobkyně splněny.
26. Ve správním spise je založeno stanovisko Policie ČR ze dne 18. 6. 2018, kterým se prodlužuje platnost původního stanoviska, kterým policie ve smyslu § 79a zákona o silničním provozu odsouhlasila úsekové měření rychlosti na silnici I/50 na ulici Čsl. Červeného kříže ve Slavkově u Brna.
27. V odvolání žalobkyně namítala, že v daném místě byla dopravní značkou B20a omezena nejvyšší dovolená rychlost na 60 km/h a žádná další dopravní značka nebyla viditelná, a tedy nebyly ani dodrženy podmínky stanovené policií pro měření v daném úseku. Žalovaný k tomu uvedl, že je prokázáno, že měření proběhlo v obci a na místě schváleném Policií ČR a v bezprostřední blízkosti přechodu pro chodce.
28. Žalovaný i tuto námitku vypořádal poměrně stroze, nicméně způsobem, který krajský soud hodnotí jako dostačující. Upozornil na skutečnost, že měření rychlosti proběhlo v obci v souladu se stanoviskem Policie ČR a v bezprostřední blízkosti přechodu pro chodce. Podle obecné úpravy § 18 odst. 4 zákona o pozemních komunikacích přitom platí, že *v obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km/h*. Tuto rychlost sice lze podle § 18 odst. 7 téhož zákona místní úpravou zvýšit, nic však nenásvědčuje tomu, že by v místě spáchání přestupku byla tímto způsobem nejvyšší dovolená rychlost zvýšena. Žalobkyně sama k tomu žádné důkazy nebo alespoň indicie o odlišné místní úpravě ve správním řízení ani v řízení před soudem nedoložila.
29. Obecně přitom lze vycházet právě z obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích, ledaže by byla prokázána odchylná místní úprava, což se ovšem v nynější věci nestalo. Pokud nadto byla rychlost měřena od začátku obce v úseku, který je v bezprostřední blízkosti přechodu pro chodce, místní úprava zvyšující nejvyšší dovolenou rychlost by v takovém místě ze strany příslušného správního orgánu ani nedávala rozumný smysl.

V. Závěr a náklady řízení

30. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

31. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. Neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly a jejich náhradu ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 27. dubna 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce